

Βρυξέλλες, 19 Απριλίου 2021
(OR. en)

7931/21

CFSP/PESC 382	COHOM 76
COPS 143	COVID-19 154
MAMA 66	CONUN 56
WTO 110	JAI 395
ENV 235	COTER 47
ENER 124	TRANS 216
ECOFIN 351	EMPL 154
BUDGET 6	DIGIT 49
DEVGEN 75	EDUC 125

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7850/21

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία — ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία — Ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο μέσω γραπτής διαδικασίας στις 16 Απριλίου 2021.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ
ΜΕ ΤΗ ΝΟΤΙΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ — ΕΝΑ ΝΕΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ**

1. Μια δημοκρατική, πιο σταθερή, πιο πράσινη και ευημερούσα Νότια Γειτονία συνιστά κοινή στρατηγική προτεραιότητα και θεμελιώδες συμφέρον τόσο της ΕΕ όσο και των εταίρων της Νότιας Γειτονίας. Οι παγκόσμιες και οι περιφερειακές προκλήσεις έχουν αυξήσει και εντείνει την αμοιβαία αλληλεξάρτησή μας. Μόνο με πιο αποφασιστική δράση σε πνεύμα σύμπραξης και συνευθύνης θα εκπληρωθούν οι στόχοι που ορίστηκαν προ εικοσιπενταετίας στη Βαρκελώνη για να φέρουν ειρήνη, σταθερότητα και ευημερία στους λαούς της Μεσογείου.
2. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2020 και τη δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2021, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την αποφασιστικότητά του να ανανεώσει και να ενισχύσει περαιτέρω την στρατηγική εταιρική σχέση της ΕΕ με τους εταίρους της στη Νότια Γειτονία για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, την αξιοποίηση των κοινών ευκαιριών και για να απελευθερώσει το δυναμικό της κοινής μας περιφέρειας. Δεσμεύεται να καταβάλει αυτή την προσπάθεια σε συνεργασία με τις χώρες εταίρους, με βάση τον κοινό προβληματισμό με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας που έχει ως σημείο εκκίνησης την υπουργική σύνοδο ΕΕ-Νότιας Γειτονίας που πραγματοποιήθηκε στη Βαρκελώνη στις 26 Νοεμβρίου 2020.
3. Η πανδημία COVID-19 είχε έντονο αντίκτυπο τόσο στην ΕΕ όσο και στους εταίρους της στη Νότια Γειτονία με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην υγεία όσο και στις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών. Επιπλέον, η περιοχή της Μεσογείου θεωρείται ένα από τα πιο προβληματικά σημεία στον κόσμο όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, αφού ήδη πλήττεται έντονα από επιταχυνόμενη απερίμωση, λειψυδρία και αυξημένες θερμοκρασίες. Οι κρίσεις αυτές κατέδειξαν την αυξημένη αλληλεξάρτηση στην περιοχή της Μεσογείου και ενέτειναν την ανάγκη να ενισχυθεί η κοινή ανθεκτικότητα και να ανοίξουν νέοι δρόμοι για μια ενισχυμένη συνεργασία. Σε συνδυασμό με τις νέες ευκαιρίες που έφερε η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, διανοίγονται έτσι νέες ευκαιρίες ώστε να διαμορφωθεί ένα θετικό θεματολόγιο για την εταιρική σχέση.

4. Σε αυτό το πλαίσιο, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου για την ανανέωση της εταιρικής σχέσης με τη Νότια Γειτονία και την πρότασή της για ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο και ζητεί την ταχεία και αποδοτική εφαρμογή της. Αυτή η ανανεωμένη σύμπραξη της ΕΕ καθοδηγείται από το στρατηγικό θεματολόγιο 2019-2024 και τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, βασίζεται στα επιτεύγματα και τις εμπειρίες της τελευταίας και υποστηρίζεται από την αποδοτική χρήση όλων των μέσων της ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παρουσίαση ενός οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου που μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και να προστατεύσει τα μεσογειακά κοινά αγαθά μας σε εθνικό, τοπικό, διακρατικό και περιφερειακό επίπεδο.
5. Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί σημαντικά ο πολιτικός διάλογος σε όλη τη Μεσόγειο. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο προτείνει οι υπουργοί εξωτερικών της ΕΕ και των εταίρων του Νότου να συναντώνται σε ετήσια βάση για να επανεξετάσουν την πρόοδο της εφαρμογής του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο. Θα μπορούσαν επίσης να οργανωθούν σύνοδοι των επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων προκειμένου να ενισχυθεί η πολιτική καθοδήγηση και προβολή της ανανεωμένης νότιας εταιρικής σχέσης. Σε αυτό το πλαίσιο, ενώ λαμβάνει υπόψη το έργο της Ένωσης για τη Μεσόγειο, ενθαρρύνει επίσης τις συνεδριάσεις υπουργών άλλων τομέων, όπου αρμόζει, ώστε να υπάρξει πρόοδος σε συγκεκριμένα πεδία συνεργασίας για τη Νότια Γειτονία. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πλήρως οι καθιερωμένοι διάυλοι, ιδίως τα Συμβούλια Σύνδεσης και οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης, που παραμένουν το θεμελιώδες πολιτικό πλαίσιο και η βάση για τον προγραμματισμό της βοήθειας, ενώ το Συμβούλιο θα συμμετέχει πλήρως στην προετοιμασία τους.
6. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η κατάλληλη προβολή της πολιτικής σύμπραξης και συνεργασίας με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων προβολής, πρωτοβουλιών δημόσιας διπλωματίας και κοινών προσπαθειών των θεσμών της ΕΕ και των κρατών μελών. Ζητεί την περαιτέρω ενίσχυση της στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΕ με τον Νότο, ενεργώντας κατά τρόπο απόλυτα συντονισμένο με τα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συνεργασία με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για να προωθήσει την υλοποίηση υγιών περιβαλλόντων πληροφόρησης και ελευθερίας της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης, καθώς και μέτρα για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της εσφαλμένης πληροφόρησης.

7. Η ταχεία προώθηση της μακροπρόθεσμης βιώσιμης κοινωνικοοικονομικής ανάκαμψης και δημιουργίας θέσεων εργασίας στη Νότια Γειτονία είναι βασική κοινή προτεραιότητα και ο ακρογωνιαίος λίθος όσον αφορά την καινοτομία για το νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η κινητοποίηση επενδύσεων, μεταξύ άλλων από τον ιδιωτικό τομέα, και η χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη θα έχουν καίριο ρόλο στην απελευθέρωση του δυναμικού της περιοχής. Η ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που διαθέτει και να συμπράξει με ευρωπαϊκά και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για να διασφαλίσει την αποδοτική, αποτελεσματική και προσαρμοσμένη στις ανάγκες εφαρμογή του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο. Η αποδοτική υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων από τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας στους τομείς της διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου, της μακροοικονομικής σταθερότητας, της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα είναι καίριας σημασίας ώστε να επωφεληθούν πλήρως από το οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο και να καταστήσουν δυνατή την κοινή επιτυχία της ανανεωμένης εταιρικής σχέσης.
8. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την βασισμένη σε αρχές πολιτική του αναφορικά με τη χρηστή διακυβέρνηση, την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, τους δημοκρατικούς θεσμούς και το κράτος δικαίου. Συνιστούν αναπόσπαστο τμήμα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της εταιρικής σχέσης μας από τη διακήρυξη της Βαρκελώνης του 1995 και είναι αναγκαία για την εγγύηση της μακροχρόνιας σταθερότητας, ασφάλειας και βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η νότια εταιρική σχέση αναπτύχθηκε προς όφελος των λαών και στις δυο ακτές της Μεσογείου και ότι η ανθρώπινη διάστασή της έχει καθοριστική σημασία για την επιτυχία της. Η χρηστή διακυβέρνηση, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικής, δίκαιης και διαφανούς δημόσιας διοίκησης, η ενισχυμένη καταπολέμηση της διαφθοράς και η ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη λειτουργούν επίσης ως θεμέλιο για την ανάπτυξη, τις επενδύσεις και τις θέσεις εργασίας. Ευθυγραμμιζόμενο με το «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία για την περίοδο 2020-2024», το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία που αποδίδει στη συνέχιση της συνεργασίας με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για την προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, και στην ενσωμάτωση της διάστασης αυτής στο θεματολόγιο της συνεργασίας μας. Η ΕΕ προωθεί μεταρρυθμίσεις σε αυτούς τους τομείς, μεταξύ άλλων μέσω της προσέγγισης βάσει κινήτρων όπως αυτή καθορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ), με παροχή πρόσθετης χρηματοοικονομικής στήριξης σε εκείνες τις χώρες που επιδεικνύουν ισχυρή προσήλωση στην υλοποίηση και την επίτευξη προόδου, μεταξύ άλλων, ως προς τις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις και τις μεταρρυθμίσεις στους τομείς της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου, ιδιαίτερα τις μεταρρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί από κοινού.

9. Η προώθηση αξιόπιστων και βιώσιμων ευκαιριών για τους νέους θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της συνεργασίας μας. Το Συμβούλιο ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στις δημόσιες συζητήσεις και για την ενσωμάτωση του θεματολογίου για τη νεολαία στη συνεργασία μας, για ενίσχυση της στήριξής μας στην εκπαίδευση και αύξηση των διαπροσωπικών επαφών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Erasmus+, σε ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον. Επίσης, στηρίζει την ενισχυμένη συνεργασία σε θέματα έρευνας και καινοτομίας και σε θέματα πολιτισμού, μεταξύ άλλων μέσω της σύνδεσης με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη». Επιπλέον, προκειμένου να τονωθεί η συνεργασία και η αμοιβαία κατανόηση μεταξύ της ΕΕ και της Νότιας Γειτονίας της, θα πρέπει να ενισχυθεί ο διάλογος της κοινωνίας των πολιτών μεταξύ των δύο ακτών της Μεσογείου. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η στήριξη της ΕΕ στην κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης ενός ασφαλούς και πρόσφορου περιβάλλοντος, δεδομένου ότι μια δημοκρατία βασίζεται σε μια ελεύθερη και δραστήρια κοινωνία των πολιτών. Αυτή θα αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα της εφαρμογής του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο. Επισημαίνει επίσης ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και η ανεξαρτησία και ο πλουραλισμός των μέσων ενημέρωσης και η ασφάλεια των δημοσιογράφων. Ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των γυναικών και για την προώθηση της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλα τα μέσα και τα προγράμματα συνεργασίας, καθώς και στο οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο, και να ληφθεί υπόψη η κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου σχετικά με το τρίτο σχέδιο δράσης για θέματα φύλου (GAP) και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.

10. Το Συμβούλιο τονίζει ότι οι ανθεκτικές, βιώσιμες και συνδεδεμένες οικονομίες χωρίς αποκλεισμούς είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνική δικαιοσύνη, την αξιοπρεπή εργασία και την αποτελεσματική κυβερνητική δράση, καθώς και για το εμπόριο και την προσέλκυση και διατήρηση των επενδύσεων με σκοπό τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας και ευκαιριών, ιδίως για τους νέους. Υπογραμμίζει τη σημασία της διαφοροποίησης των οικονομιών και των αξιακών αλυσίδων, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας βιομηχανικών εταιρικών σχέσεων, καθώς και τη σημασία της διαμόρφωσης ενός βελτιωμένου επιχειρηματικού κλίματος που θα ωφελήσει τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένων όσων προκύπτουν από την εγκατάσταση της παραγωγής σε εγγύτερες περιοχές (nearshoring), όταν αυτό συμβάλλει στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών της αξιακής αλυσίδας, λαμβανομένων υπόψη των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την πανδημία COVID-19. Ο εκσυγχρονισμός των εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων σε πολυμερές επίπεδο στο πλαίσιο του ΠΟΕ, καθώς και σε διμερές, υποπεριφερειακό και περιφερειακό ηπειρωτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της κανονιστικής σύγκλισης, η σταδιακή άρση των μη δασμολογικών φραγμών και του εμπορικού κόστους, καθώς και η ταχεία ανάπτυξη του διαμεσογειακού δικτύου, η βελτίωση της ψηφιακής συνδεσιμότητας και ο καινοτόμος ψηφιακός μετασχηματισμός θα αποτελέσουν ισχυρούς μοχλούς για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική ολοκλήρωση και τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να επιδιώξει την πλήρη εφαρμογή και τήρηση των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών, καθώς και να προαγάγει περαιτέρω τη χρησιμοποίηση των προτιμήσεων. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία να επιτευχθεί πρόοδος στον εκσυγχρονισμό των εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων μεταξύ των εταίρων της Νότιας Γειτονίας και της ΕΕ, με αφετηρία την προώθηση της δημιουργίας σφαιρικών και σε βάθος ζωνών ελεύθερων συναλλαγών. Προσβλέπει επίσης σε νέες ευκαιρίες που ενδέχεται να ανακύψουν από την επικείμενη συζήτηση σχετικά με την επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ στο πλαίσιο αυτό. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την έγκριση και εφαρμογή της αναθεωρημένης περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (σύμβαση PEM), η οποία θα συμβάλει περαιτέρω στην περιφερειακή ολοκλήρωση. Το Συμβούλιο δηλώνει ότι η ΕΕ είναι διατεθειμένη να συνεργαστεί με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για τη στήριξη των οικονομικών, κοινωνικών, εμπορικών και επενδυτικών πολιτικών που προάγουν την ισότητα των ευκαιριών και την ισότητα των φύλων, προκρίνουν την ένταξη, τον ουσιαστικό κοινωνικό διάλογο και την ορθά στοχευμένη κοινωνική προστασία για τη μείωση των υφιστάμενων κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων.

11. Η δράση για το κλίμα και τα ενεργειακά ζητήματα, ιδίως η προώθηση της πράσινης ενεργειακής μετάβασης, συνιστούν θεμελιώδη πυλώνες της πολιτικής μας στη Νότια Γειτονία. Το Συμβούλιο είναι πεπεισμένο ότι, εάν συνεργαστούμε από κοινού με τους εταίρους μας στη Νότια Γειτονία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25 Ιανουαρίου 2021 για την κλιματική και ενεργειακή διπλωματία, μπορούμε να μετατρέψουμε τις κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις σε μείζονες ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη, συμβάλλοντας στη δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς πράσινη μετάβαση, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας πράσινων θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης σχετικών δεξιοτήτων. Σύμφωνα με την εξωτερική διάσταση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους εταίρους της στη Νότια Γειτονία για την επίτευξη των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (ΕΚΣ) δυνάμει της συμφωνίας των Παρισίων και για την αύξηση των φιλοδοξιών τους για το κλίμα, μεταξύ άλλων στηρίζοντας την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με τους εταίρους της στη Νότια Γειτονία για την προώθηση διασυνδέσεων και εμπορικών συναλλαγών των φορέων βιώσιμης ενέργειας με την ΕΕ. Θα συνεργαστεί με ευρωπαϊκά και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα για την προώθηση της ανάπτυξης ενός οικονομικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος που στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων χρηματοπιστωτικών προϊόντων, και είναι προσαρμοσμένο στους κλιματικούς περιορισμούς. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης, ενισχύοντας παράλληλα την ενεργειακή ασφάλεια, με γνώμονα την κατάσταση κάθε εταίρου. Η Νότια Γειτονία θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη του στόχου ενός κλιματικά ουδέτερου κόσμου, καθώς και όσον αφορά τις ενεργειακές σχέσεις με την ΕΕ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συνεργασίας για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης τη σημασία της στήριξης μέτρων για τη διατήρηση, την προστασία, την αποκατάσταση και τη βιώσιμη χρήση της πλούσιας βιοποικιλότητας που συναντάται στη λεκάνη της Μεσογείου —η οποία αποτελεί ένα μοναδικό κέντρο διαφοροποίησης για τα είδη πανίδας και χλωρίδας—, της εξασφάλισης βιώσιμης διαχείρισης των πόρων, συμπεριλαμβανομένων των υδάτων, και της ενίσχυσης βιώσιμων συστημάτων τροφίμων.

12. Η γαλάζια οικονομία αποτελεί ισχυρό εργαλείο για τη διαχείριση των κοινών αγαθών της Μεσογείου, και, ως εκ τούτου, την προαγωγή βιώσιμων οικονομιών στην περιοχή της Μεσογείου, καθώς συνδυάζει την οικονομική ανάπτυξη, τη βελτίωση των μέσων διαβίωσης και την κοινωνική ένταξη με τη διατήρηση, την προστασία και την αποκατάσταση των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας, τη βιώσιμη χρήση των πόρων, την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, καθώς και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Η ΕΕ θα ενσωματώσει το δυναμικό της γαλάζιας οικονομίας της Μεσογείου στον σχεδιασμό της οικονομικής ανάπτυξης, παράλληλα με την κοινωνική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο επισημαίνει την ανάγκη να γίνει απολογισμός της υπουργικής διακήρυξης της Ένωσης της Μεσογείου σχετικά με τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία (2 Φεβρουαρίου 2021) καθώς και των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας στη Δυτική Μεσόγειο (πρωτοβουλία WestMED).

13. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας για την από κοινού αντιμετώπιση, με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, των προκλήσεων της εκτόπισης πληθυσμών, της παράνομης μετανάστευσης, καθώς και όλων των άλλων πτυχών της μετανάστευσης και της κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης μετανάστευσης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της ΕΕ και των κρατών μελών, μέσω ολοκληρωμένων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες και αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων που βασίζονται σε κοινά συμφέροντα και δεσμεύσεις. Κατά την επιδίωξη της συνεργασίας αυτής, η ΕΕ θα εφαρμόσει μια προσέγγιση «συνόλου της διαδρομής», θα λάβει επίσης υπόψη την αποτελεσματική συνεργασία και εφαρμογή των υφιστάμενων και μελλοντικών συμφωνιών και διαλόγων της ΕΕ για τη μετανάστευση από τους εταίρους μας, θα στοχεύει σε απτά αποτελέσματα και θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τον αποτελεσματικό συντονισμό των προσπαθειών της ΕΕ, των κρατών μελών και των εταίρων της Νότιας Γειτονίας, με γνώμονα την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη». Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ διατηρεί την ισχυρή δέσμευσή της υπέρ της διεθνούς προστασίας και για την παροχή λύσεων για τη διάσωση ζωών, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης της απώλειας ζωών στη θάλασσα και της στήριξης των κοινοτήτων υποδοχής και διέλευσης στην περιοχή. Θα συνεργαστεί επίσης με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράνομης μετανάστευσης και της εκτόπισης πληθυσμών, δημιουργώντας κοινωνικοοικονομικές ευκαιρίες, ιδίως δε βελτιωμένες προοπτικές για τους νέους, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών που προβλέπονται στο οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο στο πλαίσιο της ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19. Βασικές προτεραιότητες θα αποτελέσουν επίσης η ενίσχυση των ικανοτήτων για αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των συνόρων, η προαγωγή της ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα της έρευνας και της διάσωσης, η ενισχυμένη και ολοκληρωμένη συνεργασία για την επιστροφή και την επανεισδοχή, με τη χρήση του συνόλου των συναφών πολιτικών που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ, καθώς και η βιώσιμη επανένταξη, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της οικειοθελούς επιστροφής. Θα πρέπει να ενταθούν σημαντικά οι κοινές προσπάθειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης διακίνησης μεταναστών. Η ΕΕ επιθυμεί επίσης να συνεργαστεί με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας για την αντιμετώπιση της κινητικότητας και του συνόλου των εκφάνσεων της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της νόμιμης μετανάστευσης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της ΕΕ και των κρατών μελών. Η συνεργασία σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω, μεταξύ άλλων μέσω της τριγωνικής συνεργασίας και της συνεργασίας Νότου-Νότου, καθώς και μέσω της τριμερούς συνεργασίας με τον ΟΗΕ και περιφερειακούς φορείς. Η ΕΕ θα στηρίζει πλήρως τις προσπάθειες αυτές κινητοποιώντας όλα τα σχετικά εργαλεία και μέσα πολιτικής και εξασφαλίζοντας επαρκή και προβλέψιμη χρηματοδότηση σύμφωνα με τα σχετικά διαθέσιμα μέσα, συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας. Αυτό θα μπορούσε να συνεπάγεται τη χρήση του ευέλικτου μηχανισμού χρηματοδότησης, όπως περιγράφεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI-Global Europe).

14. Με βάση την επιβεβαίωση της αλληλεγγύης κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, το Συμβούλιο στηρίζει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων της Νότιας Γειτονίας ώστε να ενισχυθούν η ετοιμότητα και οι ικανότητες αντίδρασης των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και να βοηθηθούν οι πλέον ευάλωτοι και όσοι διατρέχουν κίνδυνο. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στη βελτίωση της πρόσβασης σε εμβόλια για τις ομάδες προτεραιότητας στις γειτονικές μας χώρες και πέραν αυτών, επί τη βάση κοινών αρχών, καθώς και στην υποστήριξη μιας παγκόσμιας προσέγγισης μέσω του μηχανισμού COVAX, ως μιας παγκόσμιας πρωτοβουλίας για τη διασφάλιση ισότιμης και δίκαιης πρόσβασης σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια. Υπενθυμίζει τον ρόλο της ΕΕ και των κρατών μελών της ως των βασικών χορηγών του μηχανισμού COVAX, που θα παρέχει εμβόλια σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες εταίρους του Νότου κατά τρόπο δίκαιο και διαφανή.
15. Οι συγκρούσεις και οι κρίσεις στην περιοχή αποτελούν σημαντική εστία ανθρώπινου πόνου. Συνιστούν επίσης σοβαρά εμπόδια για την πολιτική σταθερότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το Συμβούλιο ζητεί να καταβληθούν νέες προσπάθειες για την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων, τη σταθεροποίηση και την αποκατάσταση της ειρήνης μετά το πέρας των συγκρούσεων, με τη χρήση όλων των εργαλείων στη διάθεση της ΕΕ και των εταίρων της Νότιας Γειτονίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, με ολοκληρωμένο τρόπο και σε στενό συντονισμό με άλλους διεθνείς εταίρους. Θα πρέπει να αναπτυχθεί αναβαθμισμένος και εντατικοποιημένος πολιτικός διάλογος σε ολόκληρη τη Μεσόγειο για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, τη μείωση των εντάσεων και τη συμβολή στην επίλυση των συγκρούσεων, με την παράλληλη αξιοποίηση της συγκυρίας που δημιουργήσαν οι πρόσφατες θετικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή. Αναγνωρίζει ότι η κλιματική αλλαγή επιτείνει πολλές από τις προκλήσεις της περιοχής. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ, με σκοπό την εξεύρεση λύσεων στις κρίσεις που ταλανίζουν την περιοχή, θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και να συνεργάζεται με περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με τον Σύνδεσμο Αραβικών Κρατών (ΣΑΚ), την Αφρικανική Ένωση (ΑΕ) και σχετικές υποπεριφερειακές ομάδες, καθώς και με άλλους περιφερειακούς και παγκόσμιους ενδιαφερόμενους φορείς. Συναφώς, επαναλαμβάνει τη σημασία της συμμόρφωσης με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS). Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η πλήρης, ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών καθώς και τον βασικό ρόλο που διαδραματίζουν οι νέοι στην πρόληψη και επίλυση των συγκρούσεων καθώς και στην οικοδόμηση της ειρήνης.

16. Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι η ΕΕ και οι εταίροι της στη Νότια Γειτονία έχουν κοινό συμφέρον να στηρίξουν ένα ανανεωμένο πολυμερές σύστημα που θα είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό και θα έχει στον πυρήνα του τον ΟΗΕ. Εκδηλώνει την προθυμία του να συνεργαστεί με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας σε πολυμερή φόρουμ, ιδίως για το κλίμα, την ειρήνη και την ασφάλεια, σε ζητήματα παγκόσμιας εμβέλειας με βάση την Ατζέντα 2030 και τους στόχους της για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και με σκοπό την ενίσχυση του εμπορίου που βασίζεται σε κανόνες, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου.
17. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η τρομοκρατία, ο βίαιος εξτρεμισμός, η ριζοσπαστικοποίηση, οι κυβερνοαπειλές και οι υβριδικές απειλές, καθώς και το οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου παράνομων πυροβόλων όπλων και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, αποτελούν μείζονες απειλές που πλήττουν και τις δύο ακτές της Μεσογείου και, συχνά, είναι αλληλένδετες. Η ΕΕ δηλώνει πρόθυμη να αναπτύξει περαιτέρω τη συνεργασία με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας στον τομέα αυτόν, με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως μέσω της εμβάθυνσης των διαλόγων για την ασφάλεια, της ενίσχυσης των ικανοτήτων, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών και της παράνομης διακίνησης, και της καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς. Προσβλέπει στην ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση των κυβερνοαπειλών με την οικοδόμηση κυβερνοανθεκτικότητας, την ανάπτυξη δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και την πλήρη αξιοποίηση των υφιστάμενων διεθνών πλαισίων για την προαγωγή ενός ανοικτού, ελεύθερου, σταθερού και ασφαλούς κυβερνοχώρου. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την ενίσχυση της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των εταίρων της Νότιας Γειτονίας και των οργανισμών της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της σύναψης των σχετικών συμφωνιών, καθώς και την ανάπτυξη συνεργασίας για τον μετριασμό του κινδύνου από χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά μέσα, για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών, καθώς και για τα κυβερνοεγκλήματα. Χαιρετίζει την πρόταση να προσφερθούν πληρέστερα πακέτα ασφάλειας στους εταίρους της Νότιας Γειτονίας που είναι έτοιμοι να εμβαθύνουν τη συνεργασία σε μια σειρά θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής συνεργασίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση ανασφάλειας που επικρατεί στην περιοχή του Σαχέλ και της Σαχάρας, δεδομένων των δευτερογενών επιπτώσεών της στην περιοχή της Μεσογείου.

18. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι ο περιφερειακός διάλογος και συνεργασία είναι ο καλύτερος τρόπος βελτιστοποίησης της κοινής δράσης της ΕΕ με τους εταίρους της στη Νότια Γειτονία για την αντιμετώπιση προκλήσεων, πολλές από τις οποίες είναι εκ φύσεως περιφερειακές. Απευθύνει έκκληση για την ενίσχυση της περιφερειακής, υποπεριφερειακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τον ρόλο της Ένωσης για τη Μεσόγειο (ΕγΜ) ως απαραίτητης πλατφόρμας περιφερειακής συνεργασίας και ζητεί να δοθεί αυξημένη έμφαση στην υποπεριφερειακή συνεργασία, λαμβανομένων υπόψη των υφισταμένων διαλόγων. Ενθαρρύνει επίσης την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη στήριξη της περαιτέρω προαγωγής της συνεργασίας για τα κοινά αγαθά της Μεσογείου. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τις προτάσεις για την ανάπτυξη διαπεριφερειακής συνεργασίας, ιδίως μεταξύ της Βόρειας και της υποσαχάριας Αφρικής, καθώς και με τις περιοχές του Κόλπου και της Ερυθράς Θάλασσας, μεταξύ άλλων μέσω ρεαλιστικών πρωτοβουλιών που βασίζονται στη μεταβλητή γεωμετρία, συμπεριλαμβανομένης της τριμερούς συνεργασίας, όπως περιγράφονται στην κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου.

19. Η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που διαθέτει, συμπεριλαμβανομένων του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+, για να εξασφαλίσει την αποδοτική, αποτελεσματική, ταχεία και προσαρμοσμένη στις ανάγκες εφαρμογή του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο. Το Συμβούλιο εμμένει στις αρχές της ίδιας ευθύνης και της διαφοροποίησης που κατοχυρώνονται στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης ή ισοδύναμα έγγραφα παραμένουν το βασικό πολιτικό πλαίσιο για τη διμερή συνεργασία με τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας. Με γνώμονα την προσέγγιση βάσει κινήτρων που καθορίζεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, η στήριξη της ΕΕ θα προσαρμόζεται στις φιλοδοξίες κάθε εταίρου και στο επίπεδο υλοποίησής τους όσον αφορά τις κοινές αξίες και τις μεταρρυθμίσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη στήριξη με βάση τις επιδόσεις και την πρόοδο προς την επίτευξη μεταρρυθμίσεων, ιδίως εκείνων των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν από κοινού. Το Συμβούλιο προσβλέπει στην ταχεία έναρξη των διαπραγματεύσεων για τις προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης και στην πλήρη συμμετοχή του Συμβουλίου στη διαδικασία αυτή με όλους τους εταίρους της Νότιας Γειτονίας, δεδομένου ότι οι προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης συνιστούν τη βάση για τον προγραμματισμό της βοήθειας και τη συνεκτική και ολοκληρωμένη χρήση άλλων μέσων σύμφωνα με τα συμφέροντα και τις αξίες της ΕΕ και των εταίρων της Νότιας Γειτονίας. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη», δηλώνει έτοιμο να εντείνει τις προσπάθειες για βελτιωμένη συνεργασία, μεταξύ άλλων μέσω κοινού προγραμματισμού και κινητοποίησης προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών (TAIEX) και προγραμμάτων αδελφοποίησης, ζητεί δε μια πιο στρατηγική και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση στις προσπάθειές μας για αναπτυξιακή βοήθεια, μεταξύ άλλων μέσω κοινών στρατηγικών προσπαθειών επικοινωνίας. Το Συμβούλιο ζητεί από τα μέλη της «Ομάδας Ευρώπη» στενό μεταξύ τους συντονισμό και από κοινού σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» χωρίς να εξαιρείται κανείς. Η εφαρμογή αυτών των συμπερασμάτων του Συμβουλίου αποτελεί κοινό εγχείρημα και κοινή ευθύνη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τα επιτεύγματα στο πλαίσιο του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου. Το Συμβούλιο θα επανεξετάσει το θεματολόγιο για τη Μεσόγειο και τα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου το 2024. Το Συμβούλιο προτείνει να υποβληθεί έκθεση, από κοινού με την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, σχετικά με την πρόοδο της επιχειρησιακής εφαρμογής του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο και του οικονομικού και επενδυτικού σχεδίου της κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2021.